

Słowo wstępne

Rok 2016 w wymiarze duchowym i działaniach medialnych w Kościele Ewangelicko-Augsburskim w Polsce upłynął pod znakiem przygotowań do Jubileuszu 500-lecia Reformacji. Również w bieżącym numerze „Gdańskiego Rocznika Ewangelickiego” nawiązujemy do tego wydarzenia, niemniej dopiero przyszłoroczna edycja będzie mu w pełni poświęcona. Oddajemy do rąk Czytelników X vol. naszego czasopisma, chociaż nie nadajemy mu charakteru jubileuszowego.

Do teologicznej problematyki reformacyjnej nawiązują bezpośrednio trzy teksty. Pierwszy, autorstwa warszawskiego teologa Jerzego Sojki, przedstawia debatę nad aktualnością teologii Marcina Lutra, jaka toczy się w Światowej Federacji Luterńskiej. Dwa pozostałe artykuły to przyczynki autorów niemieckojęzycznych. Tekst ks. Wilhelma Hüffmeiera, pierwotnie wygłoszony podczas konferencji w pomorskim Świdwinie wiosną b.r., omawia rolę pieśni w teologii praktycznej Marcina Lutra. Autor zwraca uwagę na fakt, że melodia potęguje wyraz emocjonalny pieśni. Drugi tekst niemieckojęzyczny, autorstwa Henninga Theißen z Greifswaldu, dotyka bardzo aktualnego tematu dyskutowanego nie tylko w humanistyce niemieckiej, a dotyczącego dominacji aspektów emocjonalnych nad faktami w społecznym odbiorze reformacyjnego dziedzictwa.

Artykuły *stricto* teologiczne zamieszczone w bieżącym numerze GRE zdają relację z wyników badań poszczególnych autorów. Studium problematyki prawdy, biblisty Wojciecha Gajewskiego, jest zakończeniem cyklu artykułów publikowanego od trzech lat w GRE i w bieżącym numerze znajduje swoje podsumowanie. Tekst mego autorstwa ukazuje obraz uchodźstwa w Biblii i stara się odpowiedzieć na pytanie, w jakim stopniu impulsy biblijne znajdują odzwierciedlenie w postawach współczesnych chrześcijan. Ks. Artur Aleksiejuk, teolog prawosławny, opisał stanowiska Kościołów ewangelickich Szwecji i Norwegii na temat aspektów etycznych pobierania zarodkowych komórek macierzystych i badań nad nimi. Tekst biblistki, Kaliny Wojciechowskiej, dotyczy przekazu nauczania Jezusa z Nazaretu w koncepcji ewangelisty Marka.

W bieżącym numerze zamieszczone zostały również dwie analizy o charakterze filozoficznym. Tekst Karola Toeplitza „Nie wierzę teologom” to swoiste wyznanie metodologiczne sopockiego badacza Kierkegaarda. Studium Marii Urbańskiej-Bożek jest próbą rekonstrukcji skomplikowanej i niejednoznacznej Kierkegaardowskiej drogi poznania Boga.

Najwięcej tekstów – zgodnie z profilem Rocznika – dotyczy jednak dziejów ewangelicyzmu. W bieżącym numerze mogą Państwo przeczytać sześć artyku-

---

łów z zakresu historii. Waclaw Gojniczek pisze o Konsystorzu Księstwa Cieszyńskiego okresu Reformacji na podstawie edytowanego „listu dobrego urodzenia” Jana Pragenusa z 1622 r. Janusz Mallek, wybitny toruński badacz Prus, tym razem przedstawił rozwój ruchu reformacyjnego w Wielkopolsce. Adrian Uljasz omawia postać Jerzego Kotuli (1855-89), cieszyńskiego księgarza i wydawcy. Tadeusz Stegner prezentuje wyniki badań na temat statusu i roli kobiet w polskim protestantyzmie XIX i początku XX w. W potocznym odbiorze tradycja ewangelicka wyznacza kobietom miejsce w przestrzeni: kuchnia, kościół, dzieci. Z bogatego materiału faktograficznego zebranego przez Autora wynika, że stereotyp ten był uproszczeniem. Krzysztof Różański przedstawia kolejną część badań dotyczących parafii ewangelickiej w Białymstoku. Tym razem pisze o duchownych, którzy pracowali tam w okresie od I wojny światowej do roku 1978, kiedy to nastąpiła likwidacja parafii.

W numerze zamieściliśmy również kilka recenzji, które wpłynęły do Redakcji.

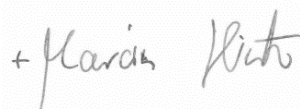
Tegoroczną edycję GRE dopełnia wywiad z prof. Jerzym Buzkiem, przewodniczącym Parlamentu Europejskiego i byłym premierem Rządu RP oraz Kronika Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Gdańsku z siedzibą w Sopocie, za rok 2016.

Niestety, konieczność przestrzegania procedur wstępnej oceny oraz recenzowania tekstów sprawia, że ze względów formalnych lub merytorycznych nie wszystkie złożone artykuły mogły być zakwalifikowane do publikacji. Na naszej stronie internetowej www.gre.luteranie.pl znajdują się wskazówki dla autorów w języku polskim oraz angielskim. Redakcja zachowuje również międzynarodowe standardy edycyjne i etyczne.

Jako zespół przygotowujący kolejną edycję „Gdańskiego Rocznika Ewangelickiego” ufamy, że spełnia ona swoją misję i przyczynia się do podejmowania badań nad polskim i europejskim ewangelicyzmem. Mamy nadzieję, że nasze czasopismo staje się stopniowo coraz ważniejszym forum dyskusji akademickiej w zakresie teologii, biblistyki i humanistyki nawiązującej do tradycji Reformacji.

Dziękując wszystkim Autorom tekstów, członkom Rady Naukowej i Redakcji tegorocznego „Gdańskiego Rocznika Ewangelickiego”, zapraszam do dalszej współpracy.

Czytelnikom życzę interesującej lektury, a nam wszystkim Bożego prowadzenia!

ks. bp Marcin Hintz – redaktor naczelny